

TWEEVOUDIGE KWEEK MET DE KONINGSPYTHON, (*PYTHON REGIUS SHAW, 1802*)

Wouter Kok, Keplerlaan 42,
3204 BJ Spijkenisse. Tel: 0181-621429.

INLEIDING

Sinds ik in 1997 met het houden van slangen ben begonnen (daarvóór heb ik overigens wel hagedissen gehad en heb ik veel over deze dieren gelezen), ben ik helemaal weg van koningspythons. Niet alleen omdat het één van de sterkste en minst veel-eisende van de Boidae is, maar vooral door hun mooie tekening, hanteerbare lengte en rustige karakter. Hier tegenover heeft deze soort natuurlijk ook zo haar minpunten. Zo kunnen veel wildvangdieren maandenlang tot soms meer dan een jaar vasten en

het is bepaald geen actieve soort: de meeste dieren verlaten maar zelden hun schuilplaats.

Op dit moment heb ik een tiental dieren in mijn bezit, waaronder ook dieren in kweekleen van de Jungle Corner in Rotterdam. Mijn collectie bestaat uit nakweekdieren en goed geacclimatiseerde wildvangdieren.

ALGEMENE OMSCHRIJVING

Python regius is een in Centraal- en West-Afrika voorkomende pythonsoort. Qua vorm, lengte en gedrag lijkt zij veel op de zeldzame Angolapython (*Python anchietae*). De gemiddelde lengte van een volwassen

Parende *Python regius* (close up). Foto: Jan Ramaker

man ligt op ongeveer 110 cm en de vrouwtjes bereiken vaak een lengte van 130 cm of meer. Populaties in het Krobo-gebergte, in de buurt van Accra, de hoofdstad van Ghana, staan erom bekend dat ze een lengte tot 180 cm kunnen halen en deze vorm is meestal ook donkerder van kleur. Verdere variatie in de tekening schijnt niet plaatsgebonden te zijn.

BEHUIZING EN VERZORGING

Deze soort kan betrekkelijk eenvoudig gehouden worden. Mijn terraria zijn vervaardigd uit geplastificeerd meubelplaat met alleen aan de voorzijde schuifruit. De binnenzijden van het terrarium zijn wit, hierdoor is bijv. bloedluis goed waarneembaar en dus vroegtijdig te behandelen. Op de bodem leg ik kranten of houtkrullen. De verdere inrichting bestaat uit een grote, omgekeerde bloempot (met een opening aan de bovenzijde) en een platte, wijde wa-

terbak. De dieren worden gescheiden van elkaar gehouden en voorafgaande aan de afkoelingsperiode samengebracht. Jonge dieren en mannetjes houd ik ook wel in plastic opbergboxen.

De temperatuur hou ik het hele jaar overdag op ongeveer 28-30°C, met een warme plek waar het 40°C kan worden. 's Nachts zakt de temperatuur tot ongeveer 23°C. De schuilplaats verwarm ik dag en nacht tot ongeveer 32°C. Twee keer per week sproei ik, een half uur voordat het licht uitgaat, de bak flink nat. Het is mij opgevallen dat de dieren daarna vaak actief worden en nu ook veel sneller voedsel aannemen.

VOEDING

De jonge tot halfvolwassen dieren krijgen bij mij één keer per week een prooi. Dit in tegenstelling tot

Vrouw 1 *Python regius* met haar eieren. Foto: Jan Ramaker

de volwassen dieren, die ik maar om de twee of drie weken een prooi geef. De vrouwtjes krijgen wel meer dan de mannetjes i.v.m. een betere vruchtbaarheid van beide geslachten. Alleen goed gevoede vrouwtjes kunnen rijpe follikels vormen en zonder problemen de dracht voltooien en, indien gewenst, de eieren zonder problemen uitbroeden. Veel van mijn dieren hebben een voorkeur voor veeltepelmuizen, waarschijnlijk vanwege de sterke geur van deze dieren. Vaak wordt dit knaagdier ook aangeraden voor voedselweigerders. Hamsters vallen ook erg in de smaak.

MIJN DIEREN

Ik beschrijf alleen de dieren die deelnamen aan de kweek. Vrouw 1 heb ik gekocht op 17 januari 1998. Ze at al direct na aankoop alles wat ze aangeboden kreeg. Vrouw 2 heb ik in april 1999 in kweekleen verkregen van de Jungle Corner. Zij at eveneens op-

Uitkomst eerste legsel Python regius. Foto: Jan Ramaker

vallend goed. Man 1 heb ik in oktober 1998 verkregen van iemand die, haars inziens, het dier na negen jaar geen optimale verzorging meer kon bieden.

DE KWEK MET VROUW 1

In oktober 1998 heb ik de dieren overdag naar 22°C en 's nachts naar 18°C afgekoeld. Maar omdat ik half november in verschillende verblijven bloedluis aantrof, heb ik tijdens de behandeling hiervan de temperatuur weer naar de normale waarden verhoogd. Omdat ik de bloedluis met een vaponacassette heb behandeld, zaten de dieren wel droger dan normaal. Eind december kreeg ik van John Bakker de tip om de dieren alsnog af te koelen, maar nu op een andere manier: de temperatuur bleef overdag rond de 33°C, maar daalde 's nachts tot 16°C.

Op 2 januari nam ik om ca. 22.00 uur een paring waar tussen man 1 en vrouw 1. Deze duurde tot 2.30 uur de volgende dag. Na ongeveer 1 maand ben ik de temperatuur weer geleidelijk naar de normale waarden gaan brengen. Over een periode van drie-eneenhalve maand heb ik nog 28 (!) paringen van man 1 met beide vrouwen waargenomen, die één uur tot soms meer dan 36 uur duurden en voornamelijk 's nachts plaatsvonden. Vrouw 1 heeft overigens maar tot 5 januari gepaard, omdat ik haar toen door omstandigheden apart moest zetten. Begin februari werd zij duidelijk dikker vanaf ongeveer 2/3 van haar lichaam. Op 20 maart vervelde zij. Vanaf 13 april lag ze regelmatig op haar rug. Op de ochtend van 24 april legde zij zes eieren, waarvan er later vijf bevrucht en één onbevrucht bleken te zijn. De tijd tussen de paringen en de ei-afzet is dus ruim vier-eneenhalve maand. Ik heb de eieren bij het vrouwtje weggehaald en in een broedstuf in vermiculiet gelegd. Hierin heerste een constante temperatuur

Uitkomst tweede legsel Python regius. Foto: Jan Ramaker

tussen de 30,5 en 32,0°C. Het vrouwtje bleef opmerkelijk rustig gedurende het verwijderen van de eieren. De dag daarop at ze al weer twee veeltepelmuizen.

Na drie weken, op 16 mei, heb ik het onbevuchte ei verwijderd omdat het begon te schimmelen. Een ander ei begon ook te schimmelen en behandelde ik daarom met Norit. Na zeven weken begon het ook wat in te vallen. Dit laatste was waarschijnlijk een goed teken, omdat het invallen vermoedelijk door het embryo zelf veroorzaakt werd. In de nacht van 16 op 17 juni, na ruim 55 dagen, werd dit vermoeden bevestigd, omdat er een kopje uit het beschimmelde ei stak. Op 20 juni werden er nog twee jongen geboren. Toen ik enkele dagen later besloot de andere eieren te openen, vond ik twee dode jongen, waarvan één die in zijn navelstreng was verstrikt, en één met twee kronkels in de rug. De drie andere jongen waren alle gezond en zeer agressief.

Ik huisvestte ze alle apart in kleine bakjes van 20x20x25 (lxbxh) met als inrichting enkel een waterbakje en een omgekeerd bloempotje als schuilplaats. De temperatuur was overdag 28-31°C en 's nachts 22-25°C, de luchtvochtigheid lag ongeveer bij 90%. Na 8-10 dagen vervelden zij en begon ik voedsel aan te bieden. Ze aten alle gretig 'fuzzy' muizen en gingen na een paar weken over op kleine springers. Na drie maanden aten ze al moeiteloos volwassen muizen.

DE KWEEK MET VROUW 2

Vrouw 2 werd eind mei ook duidelijk dikker en vervelde op 12 juni 1999. Ze werd hierna merkbaar onrustiger en begon al te blazen als ik de bak opende. Ik heb haar echter nooit op haar rug zien liggen. In de nacht van 11 op 12 juli legde zij ook zes eieren. Opvallend is dat ze twintig cm langer is dan vrouw 1 en evenveel en even grote eieren legt.

Ook dit legsel heb ik van het vrouwtje verwijderd en overgeplaatst naar de broedstoof. Dit keer heb ik de eieren op geplastificeerd kippengaas uitgebroed bij een iets lagere temperatuur dan het vorige legsel (30-31°C). Hiervoor heb ik gekozen vanwege de misvormingen bij één van de jongen uit het vorige legsel, deze zijn vaak het gevolg van te hoge temperaturen.

Van deze zes eieren was er ook één onbevucht. Dit ei begon al na een paar uur te schimmelen en daarom heb ik het na één dag al weggegooid. Na ongeveer 60 dagen begonnen de eieren in te vallen. Drie dagen later kleefden de eieren geen van alle meer aan elkaar en nog een dag later verschenen er kleine druppeltjes op de eieren. Op 16 september, na 66 dagen, staken de eerste drie jongen hun kopjes uit de eieren en de volgende dag

volgden ook de andere twee. De jongen bleven ongeveer één dag in het ei om het daarna te verlaten. Ook deze jongen werden alle in aparte bakjes gehuisvest en op gelijke wijze verzorgd als de jongen uit het eerste legsel. Ze vervelden na ca. tien dagen en aten daarna ook 'fuzzy' muizen. Ze waren opvallend minder agressief dan de jongen van het eerste legsel.

CONCLUSIE

Het resultaat was dus acht jongen uit twee legsels. Het is niet duidelijk of het resultaat van legsel twee te danken is aan de verlaagde broedtemperatuur of het gaassysteem. Het is echter wel duidelijk, dat het zeker niet al te ingewikkeld is om met deze dieren goede kweekresultaten te behalen. Wel is het belangrijk om met goede dieren te starten en de dieren eerst in een optimale conditie te brengen voor dat een kweekpoging wordt ondernomen.

DANKZEGGING

Bij deze wil ik Mike van Alphen van de Jungle Corner Rotterdam bedanken voor het uitleen van zijn dieren en John Bakker voor zijn begeleiding bij de kweek en bij het schrijven van dit artikel. En natuurlijk ook mijn ouders die mij alle vrijheid gaven en mij zo veel mogelijk hielpen waar dat nodig was. Tevens wil ik Jan Ramaker bedanken voor het maken van diverse foto's.

LITERATUUR

Barker, D. & T. Barker (1994). *Pythons of the world. Vol. 1, Australia*. The Herpetocultural Library.

Bartlett, P. & E. Wagner (1997). *Pythons*.

Coote, J. (1994). *Royal Pythons, Their captive husbandry & reproduction*.

Kend, B.A. (1997). *Pythons of Australia*.

Kirschner, A. & H. Seufer (1995). *Der Königspython, Pflege und Zucht*. Kirschner & Seufer Verlag. Keltern-Weiler, 1995.

Kirschner, A. & H. Seufer (1999). *Der Königspython, Pflege, Zucht und Lebensweise*. Kirschner & Seufer Verlag. Keltern-Weiler, 1995.

Ross, R.A & G. Marzec (1994). *The Reproductive Husbandry of Pythons and Boas*. Institute For Herpetological Research

De Vosjoli P. R. Klingerberg, D.Barker & T. Barker (1995). *The Ball Python manual*. The Herpetocultural Library.

Walls, J.G. (1999). *The living Pythons*.

Weier, M. & R. Vitt (1990). *Der grüne Baumpython, Lebensweise, Pflege, Zucht und Erkrankungen*. Herpeton.

